

S5 OBALNI

Številka 3, Letnik VII

Marec 2003

GLASILO RK JADRAN S59CST in
RK PIRAN S59HIJ

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

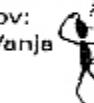
uredniški objet S5 Obalni 2001-2002

Glavni urednik:
S57LO, Boris

Urednik Informativnih
prispevkov:
S59AV, Vanja

Tehnični urednik:
S53Z, Žarko

Urednik QRP rubrike:
S53MA, Alen

Urednik rubrike tehničnih
člankov: S53RA, Gregor

Direktorice ekspedita:
S57NKL, Danijela

Urednik kontest rubrike:
tekmovalec S55M, Adi

TISK: Rudi, S58RU

Pred nekaj tedni sem prejel elektronsko pošto, v njej pa seznam postaj iz Slovenije, ki niso poslale dnevnika za tekmovanje, se ne spomnim ali je bilo za WPX ali WW. Poleg seznama je bila tudi prošnja, da operaterji pošljejo dnevnik, zraven pa naj ne pozabijo pripisati radio klub, SCC. Najprej sem postrani pogledal. Potem sem bolj podrobno pogledal seznam in se našel na njemu. Vse skupaj mi je bil malo čudno, saj nisem član SCC-ja. Najprej sem pomislil, da bi res poslal dnevnik, čeprav je bil rok mimo. Naslednja misel je bila "kako sem sploh prišel na seznam?" No ja, verjetno je organizator poslal seznam postaj iz Slovenije, ki so delale v tekmovanju pa niso poslale dnevnika. Potem sem malo pozabil na vse skupaj, ampak en črv mi pa le ni dal miru. Kako to, da mora nek klub prositi svoje člane, da pošljejo dnevnik za določeno tekmovanje? Sploh klub tekmovalcev, kar SCC je! Če bi namreč bil tekmovalec in član take skupnosti radioamaterjev, kot je SCC ali podobne, bi vestno pošiljal dnevnike, saj bi mi bilo do tega, da se kot klub čim boljše uvrstimo. Po mojem gre namreč za pripadnost, za to da čutiš, da si naredil nekaj dobrega in pozitivnega za društvo, ki mu pripadaš.

Sem član Radio kluba Piran in mu pripadam. Ko je potrebno narediti karkoli, sem vedno zraven, v tem vsesplošnem norenju ustavim čas in mu "ukažem" naj

gre z menoj v klub, na akcijo, na pijačo, piknik, svetilnik, postavljat antene....

Prav tako sem član ZRS in ji pripadam. Čeprav jo večkrat kritiziram. Ravno zato, ker mi ni vseeno, kaj se z to našo zvezo dogaja in se bo v prihodnosti.

Zakaj tako čutim? Ko sem postal radioamater in se včlanil v piranski radio klub, so me tam sprejeli kot človeka. Sicer sem bil zelenec, pa sem vendarle čutil, da se enakopraven. Pomagali so mi pri delu na postaji, sedeli so z mano, poslušal sem debate o radiu in vpjal ter se vedno pogosteje vključeval v te pogovore. Ko sem sklestil kak DX, recimo američana in sem prišel v klub ves navdušen, so bili fantje z mano veseli, čeprav bi mi lahko rekli da je usotov na tisoče... (kar sem potem ugotovil sam, hi).

Še mnogo takih majhnih drobcev je prispevalo k temu, da sem začel radio spoštovati! Zrasla je neka vez, najprej s klubom in potem z zvezo... ki se mi je zdela na začetku zelo daleč... Zrasla je pripadnost, ponos na to, da sem član kluba in zveze!

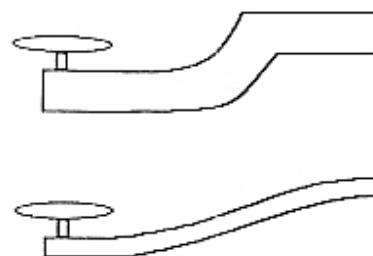
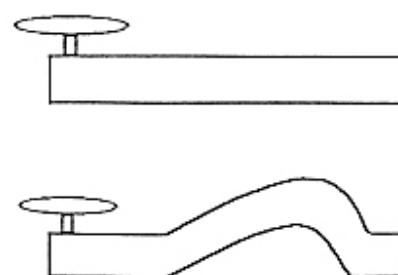
Ne morem govoriti o občutkih drugih, je pa vsekakor vredno razmisletka, ko moraš svoje članstvo na tak način prositi, da storijo nekaj malega za klub... Ko sem z vsem tem že pošteno utrudil svoje nevrone sem sprejel sklep, da je bila odločitev, da ne pošljam dnevnika, pravilna. Če in ko ga bom poslal, pa bom za klub napisal Radio klub Piran.

73 Boris, S57LO

Telegrafske ročice 3.

Oblike ročic tasterjev, in njihove izvedbe.

V drugem delu sem preskočil oblike ročic, ki so pomemben del tasterjev. Ročice se splošno delijo v na evropske in ameriške. Še preden je J. Bunnel izumil in patentiral svoj »sideswiper« so poskušali izdelovalci ročic ublažiti pojav karpalnega sindroma z obliko ročic. Vailova oblika ročice, ki je bila ravna, se je v Ameriki obdržala do sredine 1870 ih, v Evropi pa do danes. Okoli 1850 so se pojavili tasterji z tako imenovano «camelback» ročico, ki ni imela neke uporabne vrednosti. Izdelovali so jih do 1881, v Evropi pa so jih izdelovali samo v Nemčiji. Verjetno so tasterje s tako ročico izdelovali zaradi izgleda. Takih tasterjev danes ni dosti in imajo kar velike vrednosti. Američani so nato ročice upognili navzdol, da so bile bližje mizi, zato je bila (naj bi bila) lega zapestja bolj naravna. Te ročice so krstili za stopničaste (step lever) in ukrivljene (curved lever). Oblike ročic in približna obdobja izdelave so prikazane na sliki 1.

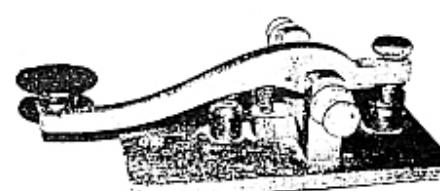

Slika 1

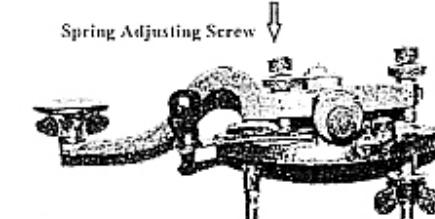
Ravna ročica (straight lever), uporabljena pri ameriških tasterjih pred tasterjem Triupmh (od 1844. do 1881.), pri Morsejevem zemeljskem telegrafu ter večini evropskih ročic do današnjih dni. Izdelovali so jih predvsem iz medenine.

»Camelback« ročica

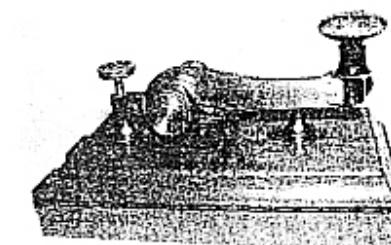
Uporabljena pri ameriških tasterjih pred tasterjem Triumph, pri Morsejevem zemeljskem telegrafu (od 1850. do 1881.) ter pri par nemških tasterjih. Izdelovali so jih iz medenine in litega železa. Nekaj takih tasterjev je na slikah 2, (Thomas Hall) 3, (nemški) in 4 (Phelps). George Phelps je kot izdelovalec tasterjev, ker je prvi izdelovalec tasterjev, ki je nanj montiral vijak za nastavitev trdote vzmeti. Ta način

Slika 2

Slika 3

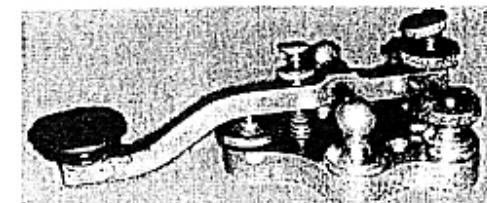

Slika 4

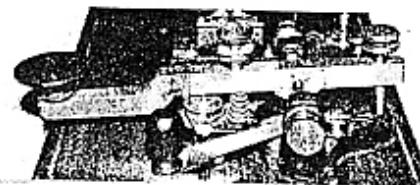
nastavitev je ostal v uporabi do današnjih dni.

Stopničasta ročica (step lever)

Uporabljena pri ameriških tasterjih pred tasterjem Triupmh (od 1850. do 1881.) in pri Morsejevem zemeljskem telegrafu. Izdelovali so jih iz medenine in litega železa. Sliki 5 in 6.

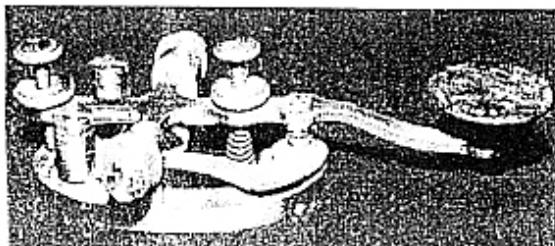
Slika 5

Slika 6

Ukrivljena ročica (curved lever)

Prvič uporabljena pri tasterju Triumph, nato pa pri vseh mogočih ameriških ročicah do današnjih dni. Izdelane so iz ploščatega jekla.

Slika 7

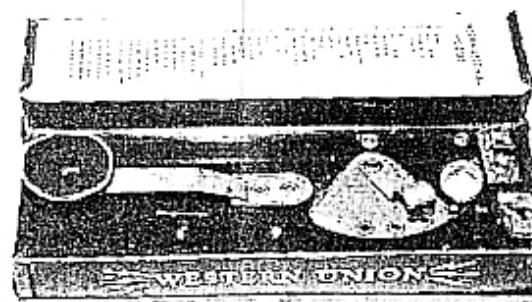
Seveda so to osnovne oblike ročic. Izvedenek je še veliko, je pa to dober napotek pri prepoznavanju porekla tasterja. Seveda so tudi izjeme, ki potrjujejo pravilo.

Tako sem pri večini evropskih vojaških tasterjev opazil, da so ročice ukrivljene, vendar so ti tasterji v veliki večini zaprti in imajo drugačna podnožja. O tem več v naslednjih nadaljevanjih, ko bomo prišli do vojaških ročic.

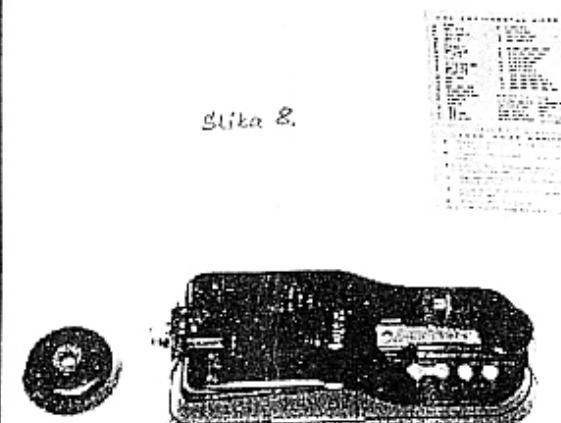
Za konec uvoda o nastanku in oblikah ročic skočimo še do otroških kompletov za učenje telegrafije. Ko so proizvajalci igrač zaslutili, da mlade privlači takšen način komunikacije

kot je telegrafija, so začeli množično proizvajati take komplete, ki so ponavadi vsebovali dva tasterja, nekaj žice, »zujalico« in žarnice. Izdelanih je bilo na desetine tisočev, zato danes nimajo velike vrednosti, je pa marsikateri mladenič takrat zaradi igranja z njimi postal telegrafist.

Slika 8.

Slika 8.

Po tem uvodu v zgodovino telegrafije in nastanek in razvoj ročic se bom posvetil posameznim vrstam. V naslednjem nadaljevanju so na vrsti »Spark and wireless keys«. S prevodom se še nisem ukvarjal...

73 Boris, S57LO

Srečni dogodki

Torek, (11).februar 20.03 zvečer. Ura je že krepko čez osem. Sedem v avto, ko zazvoni telefon. S57LO piše na displeju. "Dal" se kot ponavadi oglasim Borisu. "Prideš?". "Seveda!", je kratek odgovor in se odpeljem. Kot po navadi ob torkih, se tudi tega dne odpravim na "uradne ure" piranskega radiokluba. Vendar tokrat to ni bilo kot po navadi in niso bile običajne uradne ure. Pokrovitelja napovedanega prijetnega večernega druženja sta bila "povzročitelja" srečnega dogodka in sicer Boris – S57LO za rojstvo hčerkice Maje in Vanja – S59AV za rojstvo hčerkice Julije.

Živahno dogajanje je bilo zaznati že pred vstopom v klubske prostore. In res. Do mojega prihoda in tudi potem se nas je nabralo dvajset in sicer: Žarko, S53Z, Graziano, S50J, Vlado, S55A, Miloš S53EO, Gregor, S53RA, Boris, S57LO, Klara, S56TAN, Gracijela S56UGY, Stane, S53VV, Zmago, S52CZ, Franko, S57JEL,

Vanja, S59AV, Rudi, S58RU, Marsell S52ID, Roberto, S57RR, Aleš, S56LPY, Matjaž S53AU, Aleš, S56IAI, Andrej, S57RW in Valter, S51VI. Čestitke, lepe in iskrene želje gostiteljem, njunima hčerkicama, še posebne čestitke za obe mamici, Brigitu in Danijelo.

Ob bogato obloženi mizi se je razvilo niz debat o tem in onem, obudili smo kopico dogodkov in pripeljajev, ki nas tako ali drugače vežejo. Vanja in Boris sta vneto pripovedovala o prigodah in dosežkih njunih malčkov. Vrstile so se zdravice na zdravje najmlajših in v "ogrevanje" prisotnih v hladnih klubskih prostorih. Prijetno druženje se je nadaljevalo v pozne večerne ure, ko smo se posamično ali v manjših skupinicah počasi odpravljali proti domu.

Super večer zahvaljujoč Borisu in Vanji, ki sta hotela s prijatelji deliti nekaj srečnih trenutkov ob rojstvu otrok. Zaključil bi z Borisovo mislio, da je sicer naporno, vendar je lepo. Slednje tudi v vzpodbudo mlajšim kolegom! Hi!

Valter, S51VI

EXPEDICIJE

6W - John, F5VHQ bo aktiven (na 40-10 metrih SSB) z znakom 6W/F5VHQ iz Saint Louisa v Senegalu od 19. aprila do 1 Maja QSL via home call.

A3 - Janusz, SP9FIH sporoča da bo aktiven (na 10-80 metrih SSB) iz

Tonge, od 19. Marca do 14. aprila. Dovoljenje za delo bo dobil po prihodu na Tongo. QSL via SP9FIH (Janusz Wegrzyn, P.O. Box 480, 44-100 Gliwice, Poland).

CO - CL9 prefiks bo prvič aktiviran med CQ WW WPX SSB kontestom. Skupina radioamaterjev iz "Federacion de Radioaficionados de Cuba", (<http://frc.co.cu>), bo uporabila znak CL9C, kategorija bo Multi-Multi.

FO - mar - I2MOV, I2YSB, IK1AOD, IK1PMR, IK2DIA, IK2GNW in IK2WXV bodo aktivni iz otočja Marquesas Islands (OC-027), od 25. aprila do 9. maja. Računajo na tri postaje za vse HF bande ter eno postajo za 6 metrov (beacon bo aktiven vsako uro za 5 minut na 50105). Znak še ni poznan. QSL via I2YSB. Podrobne informacije dobite na <http://digilander.libero.it/i2ysb/>

JW - Francois, F8DVD bo aktiven (na 10-80 metres SSB) kot JW/F8DVD Iz Svalberda med 20. in 24. Aprilom. Delal bo iz lokacije Radio kluba JW5E v Longyearbyenu, Spitzbergen (EU-026). QSL via home call.

PY0 - spp- Joca, PS7JN [425DXN 615] potrjuje, da bo aktiven iz St. Peter and St. Paul Rocks (SA-014) v prvih dveh tednih aprila. Delal bo z znakom ZW0S največ na 20, 15 and 10 metrov SSB, nekaj aktivnosti

bo tudi na 40 metrih in WARC bandih. Zaradi problemov z računalnikom verjetno ne bo QRV v RTTY. Joca bo tam službeno, zato se bo oglašal po 1900 UTC do 0030 UTC. QSL via PS7JN. Podrobnosti na <http://www.qsl.net/ps7jn>

TF - TF3W je novi kontesti znak za islandsko zvezo radioamaterjev, IRA (Icelandic Radio Amateurs). Trenutno se selijo v nove klubske prostore, tako, da imajo večino anten na tleh. Potrudili se bodo, da se čimprej preselijo in se spet pojavijo na bandu.

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

Enjoy Dxing!

